

## Innehåll

Detta villkor ingår i en serie av villkor för företag. Villkoren är indelade och numrerade efter ett gemensamt system. Numreringen är därför inte alltid löpande.

### Några ord om din försäkring .....3

#### 1. Allmänna villkor .....4

- 1.5 Uppgifter för förnyad försäkring ..... 4
- 1.7 Återkrav ..... 4
- 1.9 Allmänna undantag ..... 4
- 1.9.3 Krigsskador ..... 4

#### 2. Resgods .....4

- 2.1 Vem gäller försäkringen för ..... 4
- 2.2 När gäller försäkringen ..... 4
- 2.3 Var gäller försäkringen ..... 5
- 2.4 Försäkrat intresse ..... 5
- 2.5 Självrisk ..... 5
- 2.6 Försäkrad egendom ..... 5
- 2.8 Försäkrade skadehändelser ..... 5
- 2.8.10 Allriskförsäkring ..... 5

#### 2.10 Åtgärder vid skada .....6

- 2.10.1 Räddningsplikt ..... 6
- 2.10.2 Anmälan om skada ..... 7
- 2.10.3 Ersättningskrav ..... 7
- 2.10.5 Besiktning av skada ..... 7
- 2.11 Skadevärdering ..... 7
- 2.11.1 Skadevärdering egendom ..... 7
- 2.11.10 Tvist om värde ..... 7
- 2.12 Skadeersättning ..... 7
- 2.12.1 Beräkning ..... 8
- 2.12.6 Leverantörsgaranti ..... 8
- 2.12.7 Ersättningsregler i övrigt ..... 8
- 2.12.8 Betalning av ersättning ..... 8

#### 3. Försening och reseavbrott .....9

- 3.1 Vem gäller försäkringen för ..... 9
- 3.2 När gäller försäkringen ..... 9
- 3.3 Var gäller försäkringen ..... 9
- 3.4 Självrisk ..... 9
- 3.5 Vad gäller försäkringen för ..... 9
- 3.5.1 Resestartskydd ..... 9
- 3.5.2 Försening av allmänt färdmedel ..... 10
- 3.5.3 Försenat resgods ..... 10
- 3.5.4 När det hänt något allvarligt hemma ..... 10
- 3.6 Åtgärder vid skada ..... 11
- 3.6.1 Anmälan om skada ..... 11
- 3.6.2 Ersättningskrav ..... 11
- 3.7 Skadeersättning ..... 11
- 3.7.1 Beräkning ..... 11
- 3.7.2 Betalning av ersättning ..... 11

#### 4. Ansvar .....12

- 4.1 Vem gäller försäkringen för ..... 12
- 4.2 När gäller försäkringen ..... 12
- 4.3 Var gäller försäkringen ..... 12
- 4.4 Försäkringsbelopp ..... 12
- 4.4.1 Högst ersättning ..... 12
- 4.5 Självrisk ..... 12
- 4.5.2 Självrisk vid flera skador ..... 13
- 4.6 Vad gäller försäkringen för ..... 13
- 4.6.1 Person- och sakskada ..... 13
- 4.6.4 Räddningskostnad ..... 13
- 4.7 Vad gäller försäkringen inte för ..... 13
- 4.7.13 Ersättning från annan ..... 13

#### 4.9 Åtgärder vid skada .....14

- 4.9.1 Räddningsplikt ..... 14
- 4.9.2 Anmälan om skada ..... 14
- 4.9.3 Skadeståndskrav ..... 14
- 4.9.5 Uppgörelse i godo ..... 14
- 4.9.6 Polisutredning och rättegång ..... 14

#### 4.10 Skadeersättning .....14

- 4.10.1 Beräkning ..... 14
- 4.10.2 Betalning av ersättning ..... 15

### 5. Rättsskydd .....16

#### 5.1 Vem gäller försäkringen för .....16

#### 5.2 När gäller försäkringen .....16

- 5.2.1 Tvist under försäkringstiden ..... 16
- 5.2.2 Tvist efter försäkringstiden ..... 16

#### 5.3 Var gäller försäkringen .....16

#### 5.4 Försäkringsbelopp .....17

- 5.4.1 Högst ersättning ..... 17

#### 5.5 Självrisk .....17

#### 5.6 Vad gäller försäkringen för .....17

- 5.6.1 Ombuds- och rättegångskostnad ..... 17
- 5.6.2 Tvist ..... 17
- 5.6.5 En eller flera tvister ..... 18

#### 5.7 Vad gäller försäkringen inte för .....18

- 5.7.1 Tvist ..... 18
- 5.7.2 Brottmål ..... 18

#### 5.8 Åtgärder vid skada .....19

- 5.8.1 Anmälan om skada ..... 19
- 5.8.2 Val av ombud ..... 19
- 5.8.3 Kostnadsräkning ..... 19

#### 5.9 Skadeersättning .....19

- 5.9.1 Beräkning ..... 19
- 5.9.2 Tidpunkt för betalning av ersättning ..... 19

### 6. Överfall och terapi .....20

#### 6.1 Vem gäller försäkringen för .....20

#### 6.2 När gäller försäkringen .....20

#### 6.3 Var gäller försäkringen .....20

#### 6.4 Självrisk .....20

#### 6.5 Vad gäller försäkringen för .....20

- 6.5.1 Överfall ..... 20
- 6.5.2 Terapi ..... 21
- 6.5.3 Särskilda säkerhetsföreskrifter ..... 21

#### 6.6 Åtgärder vid skada .....22

- 6.6.1 Anmälan om skada ..... 22
- 6.6.2 Ersättningskrav ..... 22

#### 6.7 Skadevärdering .....22

#### 6.8 Skadeersättning .....22

- 6.8.1 Beräkning ..... 22
- 6.8.2 Betalning av ersättning ..... 22

### 7. Sjukdom och olycksfall .....23

#### 7.1 Vem gäller försäkringen för .....23

#### 7.2 När gäller försäkringen .....23

#### 7.3 Var gäller försäkringen .....23

#### 7.4 Kostnad vid sjukdom och olycksfall .....23

- 7.4.1 Sjukvård ..... 24
- 7.4.2 Tandvård ..... 24
- 7.4.3 Resa i samband med sjukvård och tandvård ..... 24

|                                                                |    |
|----------------------------------------------------------------|----|
| 7.4.4 Merkostnad för resa till hemorten .....                  | 24 |
| 7.4.5 Hemtransport av avliden eller begravning på platsen..... | 24 |
| 7.4.6 Nära anhörigs resa till svårt sjuk eller avliden .....   | 25 |
| 7.4.7 Ny utresa eller ersättningsresa .....                    | 25 |
| 7.4.8 Merkostnad för kost och logi .....                       | 25 |
| 7.4.9 Intyg och andra handlingar .....                         | 25 |
| 7.5 Reseavbrott vid sjukdom och olycksfall .....               | 25 |

|                                                               |           |
|---------------------------------------------------------------|-----------|
| 7.6 Invaliditets- och dödsfallsersättning vid olycksfall..... | 25        |
| 7.6.1 Invaliditetsersättning – medicinsk invaliditet .....    | 26        |
| 7.6.2 Hjälpmedel vid invaliditet .....                        | 27        |
| 7.6.3 Ärrersättning .....                                     | 27        |
| 7.6.4 Dödsfallsersättning .....                               | 27        |
| 7.7 Säkerhetsföreskrifter .....                               | 27        |
| 7.8 Skadeersättning .....                                     | 27        |
| <b>8. Definitioner .....</b>                                  | <b>28</b> |

## Några ord om din försäkring

### Villkoren är indelade i flera avsnitt

Villkoren är indelade i avsnitt

1. Allmänna villkor företag DF01 – regler som finns i separat villkor – gäller för försäkringen i sin helhet
2. Resgods – avser lös egendom som medförs på resa
3. Försening och reseavbrott – ersätter merkostnad vid försening samt reseavbrott
4. Ansvar – försäkringsskydd vid skadeståndsskyldighet för privatperson\* vid resa i tjänsten
5. Rättsskydd – advokat- och rättegångskostnader i tvist, mål, ärende för privatperson\* vid resa i tjänsten
6. Överfall och terapi – betalar skadestånd då gärningsmannen inte kan göra detta och betalar kostnad vid behov av särskild behandling eller terapi för psykiska besvär
7. Sjukdom och olycksfall – ersätter kostnader samt medicinsk\* invaliditet
8. Definitioner – ordlista med ordförklaringar till vissa ord markerade med asterisk (\*) i villkoret.

Det är också mycket viktigt att du läser igenom och följer de säkerhetsföreskrifter och begränsningar som gäller för din försäkring. Om du inte följer dem kan den ersättning du annars skulle få vid en eventuell skada minskas. I villkorets avsnitt 1.9.3 Krigsskador finns begränsningar som kan bli aktuella vid resor inom vissa oroliga delar av vår värld.

### Ordlista

Ibland kan det vara svårt att veta vad vi menar med vissa ord i villkorstexten. En del av dessa ord har vi markerat med en asterisk (\*). Detta för att tala om att vi har beskrivit vad vi menar längst bak i villkoret, avsnitt 8 Definitioner.

### Vem svarar för försäkringsskyddet

Det Dina-bolag som utfärdat försäkringsbrevet svarar normalt för försäkringsskyddet, utom för följande avsnitt som Dina Försäkring AB, Box 2372, 103 18 Stockholm (org. nr: 516401-8029) svarar för

- 4. Ansvar
- 5. Rättsskydd
- 6. Överfall och terapi
- 7. Sjukdom och olycksfall

Om Dina Försäkring AB svarar för hela försäkringsskyddet framgår det av försäkringsbrevet.

När vi i dessa försäkringsvillkor skriver "vi", "vår", "oss" eller "bolaget" menar vi den som svarar för försäkringen.

### Om skada inträffar

Så här ska du göra när det inträffar en skada.

- Du ska efter bästa förmåga begränsa skadan så att den inte utvecklar sig till något ännu värre.
- Ring till oss och berätta vad som hänt och vad som skadats.
- Du ska inte kasta eller avlägsna saker som skadats innan du talat med oss. Du ska heller inte sätta igång med reparation utöver nödvändiga akutåtgärder innan vi har lämnat dig klarsignal.

När skadan anmäls till oss är det viktigt att vi får så fullständiga uppgifter som möjligt om vad som skett och vad som är skadat. Då kan vi behandla skadan lättare och snabbare ge rätt ersättning.

Den försäkrade ska anmäla skada till oss så snart som möjligt. Enligt gällande försäkringspraxis är det den försäkrade som ska visa att en ersättningsbar skada föreligger.

Om du befinner dig utomlands och behöver utnyttja försäkringen kan du få hjälp om du vänder dig till SOS\* International i Köpenhamn som har öppet dygnet runt. Vid kontakt med SOS\* International måste alltid korrekt försäkringsnummer uppges. Vid sjukdom eller olycksfall där den försäkrade kan förutse att kostnaderna kommer att överstiga 5 000 kronor, ska kontakt tas med SOS\* International innan betalning sker till läkare eller sjukhus. Detta på grund av att försäkringen endast ersätter nödvändig och skälig kostnad.

Telefonnumret dit är +46 770 16 02 02, fax + 45 70 10 50 56.

e-mail adressen är [sos@sos.eu](mailto:sos@sos.eu).

Innan du kontaktar SOS\* international, ta reda på ditt försäkringsnummer och namnet på ditt försäkringsbolag, de vill nämligen veta detta.

## 1. Allmänna villkor

Som tillägg till separat villkor – Allmänna villkor företag DF01 – gäller följande.

### 1.5 Uppgifter för förnyad försäkring

För beräkning av premie för nytt försäkringsår ska försäkringstagaren lämna uppgift om

- antal resdygn för kommande försäkringsår, när försäkringen gäller vid tjänsteresa\*,
- antal anställda för kommande försäkringsår, när försäkringen gäller vid tjänsteärende\*.

### 1.7 Återkrav

Med tillägg till allmänna villkor företag DF01 avsnitt 1.7 Återkrav gäller följande.

Återkrav mot privatperson\* får framställas endast om denne vållat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet.

### 1.9 Allmänna undantag

#### 1.9.3 Krigsskador

Med ändring av allmänna villkor företag DF01 avsnitt 1.9.3 Krigsskador, gäller följande.

Försäkringen omfattar inte skada vars uppkomst eller omfattning direkt eller indirekt orsakats av eller står i samband med krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution, uppror eller upplöpp.

Har skada genom krig eller andra här nämnda oroligheter inträffat utanför Sverige gäller försäkringen utom för avsnitt 6. Överfall och terapi, om skadan inträffat inom tre månader räknat från oroligheternas utbrott och om den försäkrade vistades i det drabbade området vid utbrottet. En annan förutsättning är att den försäkrade inte deltagit i händelserna eller tagit befattning med dem som rapportör eller dylikt.

## 2. Resgods

### 2.1 Vem gäller försäkringen för

Försäkringen gäller för

- försäkringstagaren,
- anställda inom företaget eller
- anställda och förtroendevalda inom organisationen/föreningen.

När annan person omfattas av försäkringen ska detta särskilt anges i försäkringsbrevet.

#### Begränsning

Försäkringen gäller endast för person som är stadigvarande bosatt i Norden\* och försäkrad i allmän försäkringskassa i Norden\*.

### 2.2 När gäller försäkringen

Försäkringen gäller för egendomsskada som inträffar under den tid försäkringen är i kraft.

Försäkringen gäller vid

- tjänsteresa\* eller
- tjänsteärende\*

som är avsedd att vara högst ett år.

Det alternativ som försäkringen gäller med anges i försäkringsbrevet.

#### Undantag

Försäkringen gäller inte under semester eller annan motsvarande ledighet i samband med resa i tjänsten.

Försäkringen gäller dock under tre dagars ledighet i direkt anslutning till tjänsteresa\*.

## 2.3 Var gäller försäkringen

Försäkringen gäller inom det geografiska område som anges i försäkringsbrevet med undantag för de länder och områden till vilka Utrikesdepartementet (UD) helt eller delvis avråder resa. Det åligger försäkringstagaren/de försäkrade att löpande hålla sig informerad om vilka länder/områden som UD avråder från, detta framgår av Regeringskansliets hemsida, [www.regeringen.se](http://www.regeringen.se).

Ovanstående avser de förhållanden som gäller vid resans påbörjande.

### Anmärkning

Särskilda bestämmelser gäller i område som drabbas av krig eller liknande händelse, se avsnitt 1.9.3 Krigsskador.

## 2.4 Försäkrat intresse

Försäkringen avser egendomsskada som är en oundviklig följd av sådan skadehändelse för vilken försäkringen gäller.

Med egendomsskada avses sådan fysisk skada på eller förlust av försäkrad egendom som har till följd att egendomens värde minskas eller går förlorat och således inte sådan förlust som uppkommer endast genom att egendomen inte kan användas på beräknat sätt.

## 2.5 Självrisk

Självrisk är den del av skadebeloppet\* som den försäkrade får betala vid varje skada.

Resgodsförsäkringen gäller utan självrisk om inget annat framgår av försäkringsbrevet.

## 2.6 Försäkrad egendom

Försäkringen ger ett grundskydd för följande egendom med nedan angivna belopp (förstarisKFörsäkring\*), även om detta inte anges i försäkringsbrevet.

- lösöre\* för privat bruk som den försäkrade äger, hyr eller lånar, även egendom som tillhör företaget, den försäkrades uppdrags- eller arbetsgivare ..... 2 basbelopp\*
- pengar\* och värdehandlingar\* ..... 1 basbelopp\*

### Begränsning

Egendom som tillhör företaget, den försäkrades uppdrags- eller arbetsgivare ersätts med högst ett basbelopp\*.

### Undantagen egendom

Följande egendom omfattas inte av försäkringen

- varor avsedda för försäljning, eller bearbetning, provkollektion, varuprover, demonstrationsexemplar, presentreklamartiklar eller liknande,
- motordrivna fordon och släpfordon, dock inte eldriven rullstol,
- vatten- eller luftfarkost samt delar eller utrustning till sådant fordon eller farkost,
- cykel,
- djur.

## 2.8 Försäkrade skadehändelser

### 2.8.10 Allriskförsäkring

Försäkringen gäller vid plötslig och oförutsedd fysisk skada på försäkrad egendom.

Plötslig innebär att den händelse som utlöst skadan haft ett förhållandevis snabbt förlopp. Att händelsen varit oförutsedd innebär att den ska ha inträffat oväntat och att den normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra. Som plötslig och oförutsedd skada anses inte skada som består i gradvis uppkommen förändring exempelvis förslitning, förbrukning, korrosion, kavitation, beläggning eller avsättning.

## 2.8.10.4 Allriskförsäkring – resgods

Försäkringen gäller för plötslig och oförutsedd fysisk skada på eller förlust av försäkrad egendom.

### 2.8.10.4.1 Undantag

Försäkringen gäller inte för

- stöld av pengar och värdehandlingar\* samt stöldbegärlig\* egendom som
  - förvaras i garage eller annat gemensamhetsutrymme,
  - lämnats för transport eller pollettering,
  - lämnats kvar i tält, fritidsbåt, motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon.Detta undantag tillämpas inte när det sammanlagda värdet av det stulna understiger 5 % av basbeloppet\*.
- skada på sportredskap under användning,
- ytliga skador på resväskor och liknande som består i bucklor, repor, eller dylikt utan väsentlig inverkan på användbarheten,
- skada som består i eller orsakas av
  - att egendom skadats vid felaktig bearbetning, reparation eller rengöring,
  - djur eller insekter,
  - att medförd vätska eller smetande ämne runnit ut,
- skada som kan ersättas genom annan försäkring eller avtal,
- skada som kan ersättas genom transportföretag, hotell eller liknande.

### 2.8.10.4.2 Särskilda säkerhetsföreskrifter

Egendomen ska hanteras med hänsyn till egendomens värde och stöldbegärlighet samt förhållande i övrigt och skäliga åtgärder ska vidtas för att förhindra skada.

#### Fritidsbåt eller fordon

Fritidsbåt, motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon ska vara låst när den försäkrade lämnar denna.

#### Tillfällig bostad

Dörr till tillfällig bostad\* ska vara låst när den försäkrade sover eller lämnar denna. Detta gäller även för sovvagnskupé om den försäkrade har möjlighet att låsa den.

Pengar och värdehandlingar\* samt stöldbegärlig\* egendom ska när den försäkrade lämnar den tillfälliga bostaden\* vara inlåst i skåp, låda eller resväska.

#### Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift

Har särskild säkerhetsföreskrift inte följts görs ett avdrag med 25 %. Avdraget kan minskas eller ökas om särskilda skäl kan anses föreligga med hänsyn till försummelsens art eller andra omständigheter.

Avdrag görs inte

- om det kan antas att skadan skulle ha inträffat även om föreskriften iakttagits,
- om den som haft att tillse att föreskriften iaktogs inte kan lastas för att den åsidosatts.

## 2.10 Åtgärder vid skada

### 2.10.1 Räddningsplikt

Den försäkrade ska efter förmåga

- avvärja skada som kan befaras vara omedelbart förestående,
- begränsa skada som redan inträffat och
- snarast möjligt omhänderta och skydda skadad egendom.

#### 2.10.1.1 Räddningskostnad

Bolaget ersätter den försäkrades kostnader för räddningsåtgärder enligt avsnitt 2.10.1 Räddningsplikt, om de med hänsyn till omständigheterna varit skäliga. I samband med sådan skada som omfattas av försäkringen lämnas även ersättning för skada som uppkommit genom att försäkrad egendom vid skälig räddningsåtgärd skadats, förkommit eller stulits. Ersättning lämnas dock inte om gottgörelse kan erhållas från annat håll.

Vid förstariskförsäkring\* begränsas den sammanlagda ersättningen till försäkringsbeloppet.

## 2.10.1.2 Påföljd vid åsidosättande av räddningsplikt

När den försäkrade uppsåtligt eller av grov vårdslöshet inte uppfyller sin räddningsplikt och om det kan antas att detta varit till men för bolaget är bolaget berättigat till skäligt avdrag på den skadeersättning som annars skulle betalats eller till fullständig befrielse från ersättningsskyldighet.

## 2.10.2 Anmälan om skada

Skada som kan medföra ersättningskrav mot bolaget ska anmälas så snart som möjligt.

Dessutom ska den försäkrade vid stöld, inbrott\*, rån\*, överfall\* eller annat brott snarast göra polisanmälan. Den av polisen upptagna anmälan ska i original sändas till bolaget.

Skada som inträffat under transport eller på hotell ska dessutom anmälas till transportföretaget eller hotellet.

## 2.10.3 Ersättningskrav

Ersättningskrav ska framställas till bolaget snarast efter det att skadan uppkommit och senast ett år från det att den försäkrade fått kännedom om sin möjlighet att få ersättning. Framställs kravet senare är bolaget fritt från ansvar.

Den försäkrade är skyldig att specificera sitt ersättningskrav och på anmodan lämna förteckning över försäkrad egendom – skadad och oskadad – med uppgift om varje föremåls värde före och efter skadan. Den försäkrade är även skyldig att på anmodan styrka ersättningskravet genom att lämna de upplysningar som står till buds och genom att tillhandahålla verifikationer, bevis och andra handlingar som behövs för att bedöma bolagets ansvarighet och ersättningens storlek.

Kostnad för framställande av ersättningskrav ersätts inte.

## 2.10.5 Besiktning av skada

Bolaget har rätt att låta besiktiga skada samt att, redan innan åtgärder vidtas, utfärda anvisningar för reparation och tillvaratagande av skadad egendom. Den försäkrade är skyldig att följa bolagets anvisningar om val av reparatör eller metod för reparation eller sanering.

Iakttar den försäkrade inte vad som här sagts är bolagets ansvarighet begränsad till den kostnad som skulle ha uppkommit om anvisningarna följts.

## 2.11 Skadevärdering

### 2.11.1 Skadevärdering egendom

Skada på lös egendom tillhörig den försäkrade värderas enligt bolagets villkor för hemförsäkring.

Skada på lös egendom tillhörig företaget, den försäkrades uppdrags- eller arbetsgivare värderas enligt bolagets villkor för företagsförsäkring.

### 2.11.10 Tvist om värde

Vid tvist om värdet av skada på egendom ska på begäran av part värderingen hänskjutas till avgörande genom skiljedom. Lagen om skiljemän tillämpas.

## 2.12 Skadeersättning

Försäkringen ska inte bereda den försäkrade någon vinst utan endast lämna ersättning för liden skada, även om försäkringsbeloppet är större.

## 2.12.1 Beräkning

### 2.12.1.1 Resgods

Ersättning lämnas för

- beräknat skadebelopp\* enligt avsnitt 2.11
- räddningskostnad enligt avsnitt 2.10.1.1

med avdrag för

- självrisk enligt 2.5

och med hänsyn till

- försäkringsbelopp enligt avsnitt 2.6
- leverantörsgaranti enligt avsnitt 2.12.6
- eventuell påföljd vid åsidosättande av räddningsplikt enligt avsnitt 2.10.1.2
- eventuell påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift enligt avsnitt 2.8.10.4.2

## 2.12.6 Leverantörsgaranti

Är leverantör eller entreprenör enligt åtagande i avtal skyldig att ersätta skada på försäkrad egendom betalar bolaget inte kostnaden härför. Denna begränsning avser dock inte följdskada på annan funktionell enhet än den som varit felaktig.

Undantaget tillämpas inte i den mån leverantör eller entreprenör inte kan fullgöra sin skyldighet och den försäkrade kan styrka detta.

Är den försäkrade tillverkare eller försäljare av den försäkrade egendomen, lämnas inte ersättning för skada på denna, om skadan skulle ha omfattats av för branschen gängse garanti vid försäljning eller leverans.

## 2.12.7 Ersättningsregler i övrigt

Bolaget har rätt att i stället för att betala kontant ersättning föreskriva att skadad egendom återställs eller tillhandahålla annan likvärdig egendom.

Bolaget är inte skyldigt att överta skadad egendom, men har rätt att efter värdering överta större eller mindre del av denna.

Kommer egendom till rätta, för vilken ersättning betalats, ska egendomen snarast ställas till bolagets förfogande. Den försäkrade får dock behålla egendomen om han utan dröjsmål återbetalar därför erhållen ersättning. Vid utbetalning av ersättning beaktas om den ersättningsberättigade är redovisningsskyldig för mervärdesskatt.

## 2.12.8 Betalning av ersättning

### 2.12.8.1 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade styrkt sitt krav och i övrigt fullgjort vad som åligger honom.

Den del av ersättningen som den försäkrade har rätt till först när försäkrad egendom återställs eller återanskaffas, ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade visat att så skett.

När polisutredning eller värdering av skiljemän avvaktas ska ersättning betalas senast en månad efter det att bolaget erhållit utredningen eller värderingen.

### 2.12.8.2 Räntebestämmelser

Betalas ersättning senare än vad som sagts ovan utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen.

För den tid som utbetalning fördröjts genom polisutredning eller skiljevärdering betalar bolaget ränta enligt Riksbankens referensränta.

Bolaget betalar inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål med att fullgöra vad som ankommit på honom enligt avsnitt 2.10 Åtgärder vid skada.

Ränta betalas inte om den är mindre än 1 % av basbeloppet\*.



## 3. Försening och reseavbrott

### 3.1 Vem gäller försäkringen för

Försäkringen gäller för

- försäkringstagaren,
- anställda inom företaget eller
- anställda och förtroendevalda inom organisationen/föreningen.

När annan person omfattas av försäkringen ska detta särskilt anges i försäkringsbrevet.

#### Begränsning

Försäkringen gäller endast för person som är stadigvarande bosatt i Norden\* och försäkrad i allmän försäkringskassa i Norden\*.

### 3.2 När gäller försäkringen

Försäkringen gäller vid försening som inträffar under den tid försäkringen är i kraft.

Försäkringen gäller vid

- tjänsteresa\* eller
- tjänsteärende\*

som är avsedd att vara högst ett år.

Det alternativ som försäkringen gäller med anges i försäkringsbrevet.

#### Undantag

Försäkringen gäller inte under semester eller annan motsvarande ledighet i samband med resa i tjänsten.

Försäkringen gäller dock under tre dagars ledighet i direkt anslutning till tjänsteresa\*.

### 3.3 Var gäller försäkringen

Försäkringen gäller inom det geografiska område som anges i försäkringsbrevet med undantag för de länder och områden till vilka Utrikesdepartementet (UD) helt eller delvis avråder resa. Det åligger försäkringstagaren/de försäkrade att löpande hålla sig informerad om vilka länder/områden som UD avråder från, detta framgår av Regeringskansliets hemsida, [www.regeringen.se](http://www.regeringen.se).

Ovanstående avser de förhållanden som gäller vid resans påbörjande.

#### Anmärkning

Särskilda bestämmelser gäller i område som drabbas av krig eller liknande händelse, se avsnitt 1.9.3 Krigsskador.

### 3.4 Självrisk

Självrisk är den del av skadebeloppet\* som den försäkrade får betala vid varje skada.

Förseningsförsäkringen gäller utan självrisk.

### 3.5 Vad gäller försäkringen för

#### 3.5.1 Resestartskydd

Blir den försäkrade försenad till inbokad ut- eller hemresa, lämnas ersättning för skälig merkostnad för att

- hinna fram i tid till inbokad resa eller
- ansluta sig till resan

när orsaken till försening är att allmänt färdmedel eller privat eller hyrd bil som den försäkrade åker med drabbas av väderlekshinder, tekniskt fel, oförutsett trafikhinder eller trafikolycka under den direkta färden till utgångspunkten för resan (exempelvis flygplats eller järnvägsstation).

Är vid utresan från Norden\* anslutning inte möjlig på grund av ovan nämnda orsaker kan bolaget i stället lämna ersättning med belopp motsvarande resans pris i den mån detta inte kan erhållas från transportföretaget.

Ersättning ska i första hand alltid sökas från transportföretaget.

## Högsta ersättning

Högsta ersättning är 75 % av basbeloppet\*.

## Särskilda säkerhetsföreskrifter

Den försäkrade ska planera sin resa väl och följa de anvisningar som transportören meddelar, exempelvis inställelsetid på flygplats, tidtabellsändringar.

Den försäkrade ska ta hänsyn till väderleks- och trafiksituation.

Har särskild säkerhetsföreskrift inte följts innebär detta att ingen ersättning lämnas. När särskilda skäl föreligger kan dock en begränsad ersättning lämnas.

## 3.5.2 Försening av allmänt färdmedel

Om det allmänna färdmedel som den försäkrade reser med försenas mer än 4 timmar lämnas ersättning för skälig merkostnad som uppstått på grund av och i direkt anslutning till förseningen.

Ersättning lämnas i den mån denna inte kan erhållas från transportföretaget. Ersättning ska i första hand alltid sökas från transportföretaget.

## Undantag

Försäkringen gäller inte vid försening på grund av strejk, lockout eller andra fackliga åtgärder.

## Högsta ersättning

Högsta ersättning är 75 % av basbeloppet\*.

## 3.5.3 Försenat resgods

Försäkringen ersätter skälig merkostnad när försäkrad egendom, vilken polletterats eller på annat sätt skrivits in, blir försenad mer än fyra timmar vid resa med allmänna färdmedel till annat resmål än hemorten\*.

Vid resa till hemorten\* lämnas ersättning för skälig merkostnad när försäkrad egendom, vilken polletterats eller på annat sätt skrivits in, blir försenad vid resa med allmänna färdmedel och den försäkrade ska företa en ny tjänsteresa\* inom 48 timmar från hemkomsten. Den nya tjänsteresan\* ska kunna styrkas med resehandling eller biljett för att ersättning ska lämnas.

## Högsta ersättning

Högsta ersättning är 30 % av basbeloppet\*.

## 3.5.4 När det hänt något allvarligt hemma

Försäkringen lämnar ersättning för merkostnad samt reseavbrott när den försäkrade tvingas avbryta resan tidigare än beräknat på grund av att

- närstående\* person i Norden\* avlider,
- närstående\* person i Norden\* blir allvarligt sjuk eller råkar ut för olycksfallsskada\*, och läkare\* bedömer tillståndet som livshotande,
- väsentlig skada drabbat den försäkrades privata egendom i Norden\* genom oförutsedd händelse eller
- medresenär\* blir allvarligt sjuk, allvarligt skadad vid olycksfallsskada\* eller avlider.

## Begränsning

Vid dödsfall eller när väsentlig skada drabbat den försäkrades egendom lämnar bolaget endast ersättning om den försäkrade kommer hem minst 48 timmar före den planerade hemkomsten.

### 3.5.4.1 Merkostnad

Försäkringen ersätter nödvändig och skälig merkostnad för återresa till hemorten\* i Norden\* med transportmedel i reguljär trafik. Ersättning lämnas också för de res- och hotellkostnader som inte kan återbetalas från reseföretag, hotell eller liknande.

Nödvändig och skälig merkostnad för medresenärs\* återresa till hemorten\* ersätts också.

## Ny utresa eller ersättningsresa

Måste arbetsgivaren av affärsmässiga skäl ersätta den försäkrade med annan person, betalar bolaget transportkostnad för ersättares resa.

Ska den försäkrade återuppta sitt arbete efter att nära anhörig har tillfrisknat eller avlidit, betalas dels transportkostnad för ny utresa - om han tvingats resa hem - dels transportkostnad för eventuell ersättares hemresa.

## Högsta ersättning

Högsta ersättning för återbetalning av res- och hotellkostnader är ett halvt basbelopp\*.

### 3.5.4.2 Reseavbrott

Har någon ersättare inte sänts ut eller ska den försäkrade inte återuppta sitt arbete på platsen, lämnas ersättning för reseavbrott. Vid reseavbrott får arbetsgivaren ersättning med så stor del av reskostnaden som svarar mot förhållandet mellan antalet outnyttjade dagar och resans totala antal dagar enligt uppgjord resplan.

## Högsta ersättning

Högsta ersättning är ett halvt basbelopp\*.

## 3.6 Åtgärder vid skada

### 3.6.1 Anmälan om skada

Skada som kan medföra ersättningskrav ska anmälas till bolaget så snart som möjligt. Den försäkrade är skyldig att styrka sin skada genom att visa intyg från trafikföretag, polismyndighet eller annan myndighet om trafik hinder och försening.

### 3.6.2 Ersättningskrav

Ersättningskrav ska framställas till bolaget snarast efter det att skadan uppkommit och senast ett år från det att den försäkrade fått kännedom om sin möjlighet att få ersättning.

Framställs kravet senare är bolaget fritt från ansvar.

## 3.7 Skadeersättning

### 3.7.1 Beräkning

Ersättning lämnas för

- merkostnader enligt avsnitt 3.5
- och med hänsyn till
- högsta ersättning
- eventuell påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift

### 3.7.2 Betalning av ersättning

#### 3.7.2.1 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade styrkt sitt krav och i övrigt fullgjort vad som åligger honom.

#### 3.7.2.2 Räntebestämmelser

Betalas ersättning senare än vad som sagts ovan utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen.

För den tid som utbetalning fördröjts genom polisutredning eller skiljevärdering betalar bolaget ränta enligt Riksbankens referensränta.

Bolaget betalar inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål med att fullgöra vad som ankommit på honom enligt avsnitt 3.6 Åtgärder vid skada.

Ränta betalas inte om den är mindre än 1 % av basbeloppet\*.

## 4. Ansvar

### 4.1 Vem gäller försäkringen för

Försäkringen gäller för

- försäkringstagaren,
  - anställda inom företaget eller
  - anställda och förtroendevalda inom organisationen/föreningen
- i egenskap av privatperson\* i samband med tjänsteresa\* eller tjänsteärende\*.

När annan person omfattas av försäkringen ska detta särskilt anges i försäkringsbrevet.

#### Begränsning

Försäkringen gäller endast för person som är stadigvarande bosatt i Norden\* och försäkrad i allmän försäkringskassa i Norden\*.

### 4.2 När gäller försäkringen

Försäkringen gäller för ansvarsskada som inträffar under den tid försäkringen är i kraft.

Försäkringen gäller vid

- tjänsteresa\* eller
- tjänsteärende\*

som är avsedd att vara högst ett år.

Det alternativ som försäkringen gäller med anges i försäkringsbrevet.

#### Undantag

Försäkringen gäller inte under semester eller annan motsvarande ledighet i samband med resa i tjänsten. Försäkringen gäller dock under tre dagars ledighet i direkt anslutning till tjänsteresa\*.

### 4.3 Var gäller försäkringen

Försäkringen gäller inom det geografiska område som anges i försäkringsbrevet med undantag för de länder och områden till vilka Utrikesdepartementet (UD) helt eller delvis avråder resa. Det åligger försäkringstagaren/de försäkrade att löpande hålla sig informerad om vilka länder/områden som UD avråder från, detta framgår av Regeringskansliets hemsida, [www.regeringen.se](http://www.regeringen.se).

Ovanstående avser de förhållanden som gäller vid resans påbörjande.

#### Anmärkning

Särskilda bestämmelser gäller i område som drabbas av krig eller liknande händelse, se avsnitt 1.9.3 Krigsskador.

### 4.4 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet är 5 000 000 kronor.

Försäkringsbeloppet utgör högsta sammanlagda ersättning som bolaget betalar för skadestånd inklusive ränta samt kostnader för utredning, förhandling, räddning och rättegång.

När person med hemvist i Sverige har rätt till skadestånd ska skälig ersättning för personskada bestämmas enligt svensk rätt.

#### 4.4.1 Högsta ersättning

Ersättningen är begränsad till ett försäkringsbelopp vid varje skada. Detta gäller även om flera av de försäkrade är skadeståndsskyldiga.

Detta gäller också om flera skador uppkommit av samma orsak och vid samma tillfälle.

### 4.5 Självrisk

Självrisk är den del av skadebeloppet\* som den försäkrade får betala vid varje skada.

Ansvarsförsäkringen gäller utan självrisk om inget annat framgår av försäkringsbrevet.

## 4.5.2 Självrisk vid flera skador

Endast en självrisk dras av för skador som har uppkommit av samma orsak och vid samma skadetillfälle.

## 4.6 Vad gäller försäkringen för

### 4.6.1 Person- och sakskada

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet för person- och sakskada enligt allmänna skadeståndsrättsliga regler.

#### Skada på hyrd bostad

Bolaget betalar ersättning för skada på hotellrum eller annan hyrd bostad\* utanför hemorten\* och inventarier däri. Ersättning betalas endast i den mån skadan inte kan ersättas genom annan försäkring.

Försäkringen gäller inte för skada på grund av slitage eller vanvård.

#### Åtagande

Vid skadeståndskrav som kan omfattas av försäkringen och som överstiger självrisken enligt avsnitt 4.5 Självrisk, åtar sig bolaget gentemot den försäkrade att

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger,
- förhandla med den som kräver skadestånd,
- föra den försäkrades talan vid rättegång eller skiljeförfarande och därvid betala de rättegångs- eller skiljekostnader som den försäkrade åsamkas eller åläggs att betala och som denne inte kan få ut av motpart eller annan,
- betala det skadestånd utöver gällande självrisk som den försäkrade är skyldig att erlagga.

### 4.6.4 Räddningskostnad

När den försäkrade haft utgift för att begränsa omedelbart förestående eller inträffad skada som kan föranleda skadeståndsskyldighet som omfattas av försäkringen, lämnas ersättning om åtgärderna med hänsyn till omständigheterna varit skäliga.

## 4.7 Vad gäller försäkringen inte för

Försäkringen gäller inte för

- den skadeståndsskyldighet som den försäkrade åtagit sig att svara för utöver gällande skadeståndsrätt,
- skada på egendom som den försäkrade eller någon annan av de som försäkringen gäller för hyrt, lånat, bearbetat, reparerat eller på annat sätt tagit mer än helt tillfällig befattning med (beträffande skada på hyrd bostad\*, se avsnitt 4.6.1),
- skada som den försäkrade kan göras ansvarig för i egenskap av ägare till fastighet, lägenhet eller som innehavare av tomträtt,
- skada som den försäkrade kan göras ansvarig för i egenskap av ägare, brukare eller förare av
  - motordrivet fordon som inte är avsett att föras av gående, då skadan uppkommit till följd av trafik med fordonet. Undantaget avser inte eldriven rullstol.
  - ång-, motor- eller segelbåt, sväware eller hydrokopter. Undantaget avser inte windsurfingbräda. Anmärkning: Om båten är utrustad med utombordsmotor på högst 10 hkr (7,36 kW) eller segel med segelyta av högst 10 m<sup>2</sup> gäller försäkringen dock vid personskada,
  - luftfartyg,
- skada som uppstått i samband med att den försäkrade eller någon annan av de som försäkringen gäller för utför uppsåtlig gärning som är straffbar enligt svensk lag.
- skada orsakad vid yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet.
- skada som den försäkrade tillfogat någon av dem som omfattas av försäkringen.
- skadestånd till den del det enbart grundar sig på avtal eller annat åtagande utöver gällande skadeståndsrätt.

### 4.7.13 Ersättning från annan

Försäkringen gäller inte i den mån skada kan ersättas genom socialförsäkring, patientförsäkring, annan gällande försäkring eller ersättningsform eller som tjänsteförmån.

Försäkringen gäller dock om lagenlig regressrätt utövas mot försäkrad.

## 4.9 Åtgärder vid skada

### 4.9.1 Räddningsplikt

Den försäkrade ska efter förmåga

- avvärja skada som kan befaras vara omedelbart förestående
- begränsa skada som redan inträffat
- snarast möjligt omhänderta och skydda skadad egendom.

#### 4.9.1.1 Påföljd vid åsidosättande av räddningsplikt

När den försäkrade uppsåtligt eller av grov vårdslöshet inte iakttagit sin räddningsplikt och om det kan antas att detta varit till men för bolaget, är bolaget berättigat till skäligt avdrag på ersättningsbelopp som annars skulle betalas eller till fullständig befrielse från ersättningsskyldighet.

### 4.9.2 Anmälan om skada

Skada som kan medföra ersättningskrav ska anmälas till bolaget så snart som möjligt.

Skada som inträffat under transport eller på hotell ska dessutom anmälas till transportföretaget eller hotellet.

### 4.9.3 Skadeståndskrav

Skadeståndskrav ska vidarebefordras till bolaget snarast efter det att den försäkrade erhållit det. Om skadeståndskravet inte framförts till bolaget inom ett år efter det att den försäkrade erhållit kravet, är bolaget fritt från åtagandet enligt avsnitt 4.6 Vad gäller försäkringen för.

### 4.9.5 Uppgörelse i godo

När bolaget så begär är den försäkrade skyldig att medverka till uppgörelse i godo med den skadelidande. Den försäkrade har dock inte rätt att utan bolagets tillåtelse medge skadeståndsskyldighet, godkänna ersättningskrav eller utbetala ersättning. Den försäkrade är också skyldig att förhindra att den försäkrade ådöms skadeståndsskyldighet genom tredskodom.

Iakttar den försäkrade inte av bolaget lämnade föreskrifter är bolaget fritt från ansvarighet, om inte kravet uppenbart var lagligen grundat.

Har bolaget förklarat sig villigt att göra upp i godo med den som kräver skadestånd är bolaget fritt från skyldighet att ersätta därefter uppkommen kostnad och att företa ytterligare utredning.

### 4.9.6 Polisutredning och rättegång

Har den försäkrade i sak som kan beröra försäkringen kallats till förhör hos polis- eller annan myndighet, eller har han i sådan sak instämts till domstol, ska han omedelbart underrätta bolaget om detta. Bolaget äger rätt att utse rättegångsombud samt lämna denne för rättegången erforderliga anvisningar och instruktioner.

När den försäkrade inte iakttar dessa skyldigheter kan en dom om ersättningsskyldighet inte åberopas mot bolaget och inte heller ersätts rättegångs- eller skiljekostnader.

## 4.10 Skadeersättning

### 4.10.1 Beräkning

Ersättning utgörs av

- beräknat skadebelopp\* enligt avsnitt 4.6
  - räddningskostnad enligt 4.6.4
- med avdrag för
- självrisk enligt avsnitt 4.5
- och med hänsyn till
- försäkringsbelopp och högsta ersättning enligt avsnitt 4.4
  - eventuell påföljd vid åsidosättande av räddningsplikt enligt avsnitt 4.9.1.1

## 4.10.2 Betalning av ersättning

### 4.10.2.1 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade fullgjort vad som åligger honom enligt avsnitt 4.9 Åtgärder vid skada.

### 4.10.2.2 Räntebestämmelse

Betalas ersättning senare än vad som sagts ovan betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen. För den tid som utbetalning fördröjts genom polisutredning eller skiljevärdering betalar bolaget ränta enligt Riksbankens referensränta.

Bolaget betalar inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som ankommit på honom enligt avsnitt 4.9 Åtgärder vid skada.

Ränta betalas inte om den är mindre än 1 % av basbeloppet\*.

## 5. Rättsskydd

### 5.1 Vem gäller försäkringen för

Försäkringen gäller för

- försäkringstagaren,
- anställda inom företaget eller
- anställda och förtroendevalda inom organisationen/föreningen

i egenskap av privatperson\* och avser tvist som har direkt samband med tjänsteresa\* eller tjänsteärende\* under försäkringstiden.

När annan person omfattas av försäkringen ska detta särskilt anges i försäkringsbrevet.

#### Begränsning

Försäkringen gäller endast för person som är stadigvarande bosatt i Norden\* och försäkrad i allmän försäkringskassa i Norden\*.

### 5.2 När gäller försäkringen

Försäkringen gäller vid

- tjänsteresa\* eller
- tjänsteärende\*

som är avsedd att vara högst ett år.

Det alternativ som försäkringen gäller med anges i försäkringsbrevet.

#### Undantag

Försäkringen gäller inte under semester eller annan motsvarande ledighet i samband med resa i tjänsten.

Försäkringen gäller dock under tre dagars ledighet i direkt anslutning till tjänsteresa\*.

#### 5.2.1 Tvist under försäkringstiden

Försäkringen gäller för tvist som uppkommer under den tid försäkringen är i kraft, under förutsättning att försäkringen då har varit gällande under en sammanhängande tid av minst två år. I denna tid får inräknas tid då samma slags rättsskyddsförsäkring funnits gällande i annat bolag.

Om försäkringsskyddet inte varit gällande under en sammanhängande tid av två år när tvist uppkommer, gäller försäkringen under förutsättning att de händelser och omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat under försäkringstiden samt att försäkringen gällt vid tidpunkten för tvistens uppkomst.

#### 5.2.2 Tvist efter försäkringstiden

Försäkringen gäller även för tvist som uppkommer efter det att försäkringen upphört på grund av att den försäkrade verksamheten upphört, förutsatt att de händelser och omständigheter som ligger till grund för anspråket inträffat under försäkringstiden samt att inte längre tid än tio år förflutit sedan dessa händelser eller omständigheter inträffade.

Tiden tio år räknas från det att ombud anlits.

### 5.3 Var gäller försäkringen

Försäkringen gäller inom det geografiska område som anges i försäkringsbrevet med undantag för de länder och områden till vilka Utrikesdepartementet (UD) helt eller delvis avråder resa. Det åligger försäkringstagaren/de försäkrade att löpande hålla sig informerad om vilka länder/områden som UD avråder från, detta framgår av Regeringskansliets hemsida, [www.regeringen.se](http://www.regeringen.se).

Ovanstående avser de förhållanden som gäller vid resans påbörjande.

#### Anmärkning

Särskilda bestämmelser gäller i område som drabbas av krig eller liknande händelse, se avsnitt 1.9.3 Krigsskador.



## 5.4 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet är fem basbelopp\*.

Försäkringsbeloppet utgör högsta ersättning för ombuds- och rättegångskostnader vid tvist.

### 5.4.1 Högsta ersättning

Kan den försäkrade i en och samma tvist erhålla ersättning från flera försäkringar i ett eller flera bolag begränsas ersättningen så att den tillsammans med ersättning från övriga försäkringar uppgår till högst fem basbelopp\*.

## 5.5 Självrisk

Självrisk är den del av skadebeloppet\* som den försäkrade får betala vid skada (tvist).

Rättsskyddsförsäkringen gäller med en självrisk som är 20 % av kostnaderna, dock lägst 1 500 kronor.

## 5.6 Vad gäller försäkringen för

### 5.6.1 Ombuds- och rättegångskostnad

Försäkringen ersätter nödvändig och skälig ombuds- och rättegångskostnad i tvist enligt avsnitt 5.6.2 Tvist, som försäkrad inte kan få betald av staten, motpart eller annan.

Försäkringen gäller endast för kostnad som uppkommer under den tid försäkrad biträds av ombud enligt avsnitt 5.8.2 Val av ombud.

Försäkringen gäller även för kostnad för utredning före rättegång, förutsatt att utredningen beställts av den försäkrades ombud eller att Allmänna Reklamationsnämnden funnit det uppenbart att nämnden inte kan avgöra tvisten utan sådan utredning.

### Anmärkning

Försäkringen gäller alltså inte för brottmål.

### 5.6.2 Tvist

Med tvist förstås att ett framställt krav helt eller delvis avvisats.

#### 5.6.2.1 Tvist utan rättegång

Försäkringen gäller för försäkrads egen ombudskostnad i tvist som kan prövas som tvistemål i tingsrätt, fastighetsdomstol, miljödomstol eller statens va-nämnd i Sverige eller motsvarande instanser i övriga nordiska\* länder.

Prövas tvisten först i annan instans, exempelvis kronofogdemyndighet, arrendenämnd eller hyresnämnd, betalas endast kostnad som uppkommer efter sådan prövning.

#### 5.6.2.2 Tvist med rättegång

Försäkringen gäller för försäkrads egna ombuds- och rättegångskostnad och sådan motpartskostnad som denne efter domstols prövning ålagts att betala i tvistemål som anges i avsnitt 5.6.2.1 Tvist utan rättegång, nämnda domstolar och i efterföljande prövning i hovrätt eller Högsta domstolen eller motsvarande domstol utomlands.

Träffas förlikning under rättegång gäller försäkringen för ombuds- och rättegångskostnad som försäkrad åtagit sig att betala motpart, under förutsättning att det är uppenbart att försäkrad skulle ha ålagts att betala rättegångskostnad med högre belopp om tvistemålet prövats av domstol.

Som rättegångskostnad anses även kostnad för medlare som är förordnad enligt 42 kap rättegångsbalken.

#### 5.6.2.3 Tvist med skiljeförfarande

Försäkringen gäller för kostnad för skiljeförfarande om tvisten utan sådant förfarande skulle ha prövats av i avsnitt 5.6.2.1 Tvist utan rättegång, nämnda domstolar. Ersättning lämnas för försäkrads egna kostnad och sådan motpartskostnad som denne efter skiljemännens prövning förpliktats utge, dock inte för ersättning till skiljemännen.

## 5.6.5 En eller flera tvister

En tvist föreligger när

- två eller flera av de försäkrade står på samma sida i en tvist,
- försäkrad har flera tvister som avser samma angelägenhet eller där yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund,
- flera tvister enligt 14 kap rättegångsbalken handläggs eller skulle kunna handläggas gemensamt i rättegång vid domstol, även om de handläggs som olika mål vid ett eller flera tillfällen.

## 5.7 Vad gäller försäkringen inte för

### 5.7.1 Tvist

#### 5.7.1.1 Vissa tvister

Försäkringen gäller inte för tvist, mål eller ärende

- som vid rättslig prövning ska handläggas enligt 1 kap 3 § första stycket rättegångsbalken (så kallade småmål), Detta undantag tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtalet.
- som rör familjerättens område,
- som gäller ekonomiska åtgärder som för en privatperson\* är av ovanlig art eller omfattning, eller som gäller borgensåtagande,
- som avser fordran eller annat anspråk som överlåtits på den försäkrade om det inte är uppenbart att överlåtelsen skett innan tvisten uppkom,
- som gäller försäkrad i egenskap av ägare, brukare eller förare av motordrivet fordon, husvagn eller annat släpfordon, vatten eller luftfarkost, Försäkringen gäller dock för den försäkrade som förare eller brukare av motorfordon, husvagn eller annat släpfordon, fritidsbåt eller segelbräda som den försäkrade tillfälligt lånat eller hyrt utanför Norden\*. Försäkringen gäller då även för sådana brottmål som anges i de allmänna motorfordons- respektive båträttsskyddsvillkoren.
- som avser skadestånd eller annat anspråk på grund av gärning som föranlett misstanke om eller åtal för brott som kräver uppsåt för straffbarhet,
- där den försäkrade inte har befogat intresse av att få sin sak prövad,
- som avser den försäkrade i egenskap av fastighetsägare eller innehavare av tomträtt,
- som endast kan prövas av administrativa myndigheter eller specialdomstolar.

#### 5.7.1.2 Eget arbete mm

Försäkringen ersätter inte kostnad

- som avser någon av de försäkrades eget arbete, förlorad inkomst, resor eller uppehålle,
- för utredning om innehållet i utomnordisk rätt,
- för ombuds resor utanför Norden\*
- för verkställighet av dom, beslut eller avtal.

#### 5.7.1.3 Vissa merkostnader

Försäkringen ersätter inte merkostnad på grund av att försäkrad

- anlitar fler än ett ombud eller byter ombud,
- gjort sig skyldig till försumlig processföring eller på annat sätt förfarit försumligt,
- underlåtit att i eller utom rättegång tillvarata möjligheten att utfå ersättning av motpart,
- krävs på högre ersättning för ombudskostnad än vad som utdömts efter prövning av domstol.

### 5.7.2 Brottmål

Försäkringen gäller inte för brottmål.

## 5.8 Åtgärder vid skada

### 5.8.1 Anmälan om skada

Skada (tvist) ska anmälas och ersättningskrav framställas till bolaget så snart som möjligt, dock senast ett år från tvistens uppkomst respektive den händelse som tvisten grundar sig på.

Anmäls skadan senare är bolaget fritt från ansvar.

Försäkrad anses ha fått kännedom om skadan när ombud anlitats i tvist.

### 5.8.2 Val av ombud

Vid tvist ska försäkrad anlita ombud innan talan väcks i domstol. Är tvist sådan att den enligt avsnitt 5.6.2.1 Tvist utan rättegång, först ska prövas av annan instans, ska ombud anlitas senast när sådan tvist överklagas.

Ombudet ska vara lämpligt med hänsyn till de krav som ställs på ett ombud enligt det lands lag där processen drivs och antingen vara

- advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå eller
- annan person som för den enskilda tvisten uppfyller kraven på lämplighet.

Ombudet, bolaget och försäkrad har rätt att begära prövning av ombudets lämplighet hos Sveriges Försäkringsförbund. Förbundets beslut är rådgivande.

Vid tvist gällande skäligheten av ombudets arvode och övriga kostnader mellan ombud, som är ledamot av Sveriges advokatsamfund (advokat) eller biträdande jurist anställd hos sådan ledamot, och bolaget ska prövning ske hos Ombudskostnadsnämnden. Ombudet och bolaget förbinder sig att godta utfallet av sådan prövning.

Övriga ombud och försäkrad har rätt att begära prövning av skäligheten i arvode och övriga kostnader hos Försäkringsförbundets nämnd för rättsskyddsfrågor. Ombudet och försäkrad förbinder sig att godta utfallet av sådan prövning.

### 5.8.3 Kostnadsräkning

Av ombudets kostnadsräkning ska framgå vilka åtgärder ombudet har vidtagit samt tidsåtgång för dessa åtgärder med motivering för uppkomna sakkunnigkostnader. Med kostnadsräkning ska lämnas upplysning om resultatet av tvisten samt bifogas dom eller förlikningsavtal.

## 5.9 Skadeersättning

### 5.9.1 Beräkning

Ersättning lämnas för

- kostnader enligt avsnitt 5.6
- med avdrag för
- kostnader enligt avsnitt 5.7
  - självrisk enligt avsnitt 5.5
- och med hänsyn till
- försäkringsbelopp enligt avsnitt 5.4

### 5.9.2 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning betalas till försäkrads eget ombud för försäkrads egna ersättningsbara kostnader enligt avsnitt 5.6 Vad gäller försäkringen för, samt avsnitt 5.7 Vad gäller försäkringen inte för, när ärendet slutredovisats, i den mån försäkringsbeloppet inte tagits i anspråk av motpart genom verkställighet av dom eller liknande förfarande. Om försäkrad blir eller riskerar att bli ersättningsskyldig till flera, har bolaget rätt att fördela resterande del av ersättningen.

## 6. Överfall och terapi

### 6.1 Vem gäller försäkringen för

Försäkringen gäller för

- försäkringstagaren,
- anställda inom företaget eller
- anställda och förtroendevalda inom organisationen/föreningen.

När annan person omfattas av försäkringen ska detta särskilt anges i försäkringsbrevet.

#### Begränsning

Försäkringen gäller endast för person som är stadigvarande bosatt i Norden\* och försäkrad i allmän försäkringskassa i Norden\*.

### 6.2 När gäller försäkringen

Försäkringen gäller vid skada som inträffar under den tid försäkringen är i kraft.

Försäkringen gäller vid

- tjänsteresa\* eller
- tjänsteärende\*

som är avsedd att vara högst ett år.

Det alternativ som försäkringen gäller med anges i försäkringsbrevet.

#### Undantag

Försäkringen gäller inte under semester eller annan motsvarande ledighet i samband med resa i tjänsten.

Försäkringen gäller dock under tre dagars ledighet i direkt anslutning till tjänsteresa\*.

### 6.3 Var gäller försäkringen

Försäkringen gäller inom det geografiska område som anges i försäkringsbrevet med undantag för de länder och områden till vilka Utrikesdepartementet (UD) helt eller delvis avråder resa. Det åligger försäkringstagaren/de försäkrade att löpande hålla sig informerad om vilka länder/områden som UD avråder från, detta framgår av Regeringskansliets hemsida, [www.regeringen.se](http://www.regeringen.se).

Ovanstående avser de förhållanden som gäller vid resans påbörjande.

#### Anmärkning

Särskilda bestämmelser gäller i område som drabbas av krig eller liknande händelse, se avsnitt 1.9.3 Krigsskador.

### 6.4 Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

### 6.5 Vad gäller försäkringen för

#### 6.5.1 Överfall

Försäkringen gäller för det skadestånd som den försäkrade har rätt till enligt 5 kap skadeståndslagen då denne utsatts för misshandel eller annat uppsåtligt fysiskt våld som lett till personskada och som vid sexualbrott lett till kränkning enligt 2 kap 3 § skadeståndslagen. Har våldet lett till döden lämnas också ersättning för begravningskostnad och för förlust av underhåll enligt 5 kap 2 § skadeståndslagen.

Föranleder skadan åtal, ska den försäkrade föra skadeståndstalan när bolaget så begär. Bolaget betalar den kostnad som försäkrad inte kan få betald av staten, motpart eller annan.

## Undantag

Försäkringen gäller inte för skada

- som de försäkrade tillfogar varandra eller
- som kan ersättas genom annan försäkring.

Ersättning lämnas inte för sådan ränta som gärningsmannen kan vara skyldig att betala från skadedagen.

## Högsta ersättning

Högsta ersättning är 15 basbelopp\*.

Denna begränsning gäller även om flera av de försäkrade skadats.

## 6.5.2 Terapi

Terapiförsäkringen gäller när försäkrad, råkar ut för akut psykisk kris i samband med

- rån\*, hot eller överfall\*,
- allvarlig olycksfallsskada\* eller
- annan traumatisk händelse, exempelvis brand, explosion, trafikolycka, naturkatastrof, kapning eller terrorattack.

Försäkringen ersätter kostnad för behandling av försäkrad person hos psykolog eller annan för stödsamtal och krisbearbetning utbildad person.

Försäkringen ersätter också skälig kostnad för resa till och från sådan behandling. Reskostnad beräknas enligt bestämmelserna i lagen om allmän försäkring.

När försäkrad avlider under resa till följd av någon av ovan angivna händelser gäller försäkringen även för make, maka, sambo, registrerad partner och barn till den försäkrade.

Behandling ska alltid godkännas av bolaget innan den påbörjas och behandlingen ska ske inom tolv månader från skadetillfället.

## Undantag

Försäkringen gäller inte för skada som

- de försäkrade tillfogar varandra eller
- kan ersättas genom annan försäkring.

## Högsta ersättning

Försäkringen ersätter behandling eller terapi vid högst tio tillfällen per person, dock högst 25 000 kronor per person.

## 6.5.3 Särskilda säkerhetsföreskrifter

Den försäkrade ska inte utan skälig anledning utsätta sig för risken att skadas, exempelvis genom att

- själv tillgripa våld eller hota om våld,
- ge sig in i eller stanna kvar i situationer eller miljöer där slagsmål eller bråk uppstått eller vanligen förekommer,
- provocera i tal, skrift eller handling,
- utföra eller medverka till uppsåtlig gärning som enligt svensk lag är straffbelagd.

## Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift

Har särskild säkerhetsföreskrift inte följts innebär detta att ingen ersättning lämnas. När särskilda skäl föreligger kan dock en begränsad ersättning lämnas.

Avdrag görs inte

- om det kan antas att skadan skulle ha inträffat även om föreskriften iakttagits,
- om den som haft att tillse att föreskriften iakttogs inte kan lastas för att den åsidosatts.

## 6.6 Åtgärder vid skada

### 6.6.1 Anmälan om skada

Skada som kan medföra ersättningskrav ska anmälas till bolaget så snart som möjligt.

#### Överfall

Den försäkrade ska visa att han är berättigad till skadestånd

- genom att omgående anmäla händelsen till polis,
- dokumentera personskada genom läkarbesök eller motsvarande,
- visa lagakraftvunnen dom eller
- i de fall gärningsmannen är okänd – visa upp slutförd förundersökning.

### 6.6.2 Ersättningskrav

Ersättningskrav ska framställas till bolaget snarast efter det att skadan uppkommit och senast ett år från det att den försäkrade fått kännedom om sin möjlighet att få ersättning.

Framställs kravet senare är bolaget fritt från ansvar.

## 6.7 Skadevärdering

#### Överfall

Skada värderas enligt allmänna skadeståndsrättsliga regler.

Dock gäller att om domstol

- jämkar skadeståndet på grund av gärningsmannens personliga förhållanden (exempelvis minderårighet, sinnessjukdom eller ekonomiska förhållanden) värderas skadan till fullt skadestånd utan jämkning,
- på grund av medgivande eller annan anledning utdömer högre belopp än vad som normalt enligt praxis skulle ha utdömts, värderas skadan till det normala beloppet.

## 6.8 Skadeersättning

### 6.8.1 Beräkning

Ersättningen lämnas för

- beräknat skadebelopp\* enligt avsnitt 6.5.1 eller
- beräknad ersättning enligt avsnitt 6.5.2

och med hänsyn till

- högsta ersättning
- eventuell påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift enligt avsnitt 6.5.3

### 6.8.2 Betalning av ersättning

#### 6.8.2.1 Tidpunkt för betalning av ersättning

Ersättning ska betalas senast en månad efter det att den försäkrade fullgjort vad som åligger honom enligt avsnitt 6.6 Åtgärder vid skada.

#### 6.8.2.2 Räntebestämmelse

Betalas ersättning senare än vad som sagts ovan betalas dröjsmålsränta enligt räntelagen. För den tid som utbetalning fördröjts genom polisutredning eller skiljevärdering betalar bolaget ränta enligt Riksbankens referensränta.

Bolaget betalar inte den ränta som beror på den försäkrades dröjsmål att fullgöra vad som ankommit på honom enligt avsnitt 6.6 Åtgärder vid skada.

Ränta betalas inte om den är mindre än 1 % av basbeloppet\*.

## 7. Sjukdom och olycksfall

### 7.1 Vem gäller försäkringen för

Försäkringen gäller för

- försäkringstagaren,
- anställda inom företaget eller
- anställda och förtroendevalda inom organisationen/föreningen.

När annan person omfattas av försäkringen ska detta särskilt anges i försäkringsbrevet.

Försäkrad person är ägare till försäkring som avser honom. Försäkringen gäller för den försäkrade.

#### Begränsning

Försäkringen gäller endast för person som är stadigvarande bosatt i Norden\* och försäkrad i allmän försäkringskassa i Norden\*.

### 7.2 När gäller försäkringen

Försäkringen gäller vid sjukdom\* eller olycksfallsskada\* som inträffar under den tid försäkringen är i kraft.

Försäkringen gäller vid

- tjänsteresa\* eller
- tjänsteärende\*

som är avsedd att vara högst ett år.

Det alternativ som försäkringen gäller med anges i försäkringsbrevet.

#### Undantag

Försäkringen gäller inte under semester eller annan motsvarande ledighet i samband med resa i tjänsten.

Försäkringen gäller dock under tre dagars ledighet i direkt anslutning till tjänsteresa\*.

### 7.3 Var gäller försäkringen

Försäkringen gäller inom det geografiska område som anges i försäkringsbrevet med undantag för de länder och områden till vilka Utrikesdepartementet (UD) helt eller delvis avråder resa. Det åligger försäkringstagaren/de försäkrade att löpande hålla sig informerad om vilka länder/områden som UD avråder från, detta framgår av Regeringskansliets hemsida, [www.regeringen.se](http://www.regeringen.se).

Ovanstående avser de förhållanden som gäller vid resans påbörjande.

#### Anmärkning

Särskilda bestämmelser gäller i område som drabbas av krig eller liknande händelse, se avsnitt 1.9.3 Krigsskador.

### 7.4 Kostnad vid sjukdom och olycksfall

Försäkringen ersätter kostnad i samband med akut sjukdom\*, olycksfallsskada\* eller akuta tandbesvär enligt avsnitt 7.4.1 – 7.4.9.

#### Undantag

Ersättning lämnas inte för kostnad

- som kan ersättas från annat håll enligt lag, annan författning, konvention eller annan försäkring,
- som beror på att vårdbehov förelåg redan då den försäkrade påbörjade resan, Anmärkning: Blir hälsotillståndet försämrat under resan lämnas således endast ersättning för den merkostnad försämringen medfört.
- som avser vistelse på bad- eller kuranstalt och därmed förenade resor,
- för privat sjukvård i Norden\*,
- som är förorsakad av att fartyg eller flygplan på grund av den försäkrades skada måste ändra sin färdplan,
- för olycksfallsskada\* vid sport- eller idrottstävling eller anordnad träning härför,
- för olycksfallsskada\* som inträffar vid och har direkt samband med deltagande i fallskärms hoppning, drak- och skärmflygning, bungy jump, off pist-skidåkning, bergsklättring, djuphavsdykning eller annan riskfylld aktivitet,
- för olycksfallsskada\* vid flygning om den försäkrade har eller utför uppdrag ombord på luftfartyget.

## **Självrisk**

Självrisk är den del av skadebeloppet\* som den försäkrade får betala vid varje skada.

Avsnittet sjukdom och olycksfall gäller utan självrisk om inget annat framgår av försäkringsbrevet.

## **7.4.1 Sjukvård**

Ersättning lämnas för nödvändig och skälig kostnad för läkarvård och sjukhusvård samt behandling och hjälpmedel som läkare\* föreskriver.

## **Begränsning**

Vid sjukdom\* lämnas endast ersättning för sådan kostnad som avser vård och behandling inom 60 dagar från första läkarbesöket. Vid olycksfallsskada\* är ersättningstiden maximerad till tre år från olycksfallet.

## **7.4.2 Tandvård**

Ersättning lämnas för nödvändig och skälig kostnad för tillfällig behandling av akuta tandbesvär som under resan måste utföras av tandläkare\* utanför hemorten\*.

Skadas den försäkrades tänder vid en olycksfallsskada\* lämnas dessutom ersättning för behandling som utförs av tandläkare\* på hemorten\*. Såväl behandling som kostnad ska på förhand godkännas av bolaget.

## **Begränsning**

Vid olycksfallsskada\* är ersättningstiden maximerad till kostnad som uppkommer inom tre år från olycksfallet.

När det gäller implantatbehandling eller skalfasader lämnar försäkringen endast ersättning om behandlingen omfattas av den allmänna tandvårdsförsäkringen. Ersättning lämnas med högst 25 % av basbeloppet\*.

Vid tandskada som uppstått vid tuggning eller bitning lämnas endast ersättning för den temporära behandling som utförs utanför hemorten\*.

Finns vid olycksfallsskadan\* sjukliga eller andra för åldern inte normala förändringar lämnas ersättning endast för den skada som kan antas ha blivit följderna om förändringarna inte funnits då skadan inträffade.

## **7.4.3 Resa i samband med sjukvård och tandvård**

Ersättning lämnas för skälig reskostnad i samband med ersättningsbar sjukvård eller tandvård.

## **Begränsning**

Måste den försäkrade återvända till hemorten\* i Norden\* för att söka sjukvård lämnas ersättning enligt avsnitt 7.4.4 Merkostnad för resa till hemorten.

## **7.4.4 Merkostnad för resa till hemorten**

Bedömer läkare\* på vistelseorten att den försäkrade måste återvända till hemorten\* i Norden\* lämnas ersättning för merkostnaden. Såväl nödvändigheten av hemresan som färd sättet ska vara föreskrivet av läkaren\* och godkänt av SOS\* International.

Kan den försäkrade på grund av sjukdom\* eller olycksfallsskadan\* inte återvända till hemorten\* i Norden\* på det sätt som planerats, ersätts merkostnaden. Färd sättet ska vara föreskrivet av läkare\*. Merkostnad för medresenärs\* hemresa ersätts också.

## **7.4.5 Hemtransport av avliden eller begravning på platsen**

Skulle den försäkrade avlida utanför hemorten\* i Norden\*, ersätter försäkringen skälig kostnad för transport av den avlidne till hemorten\*. Försäkringen ersätter också kostnad för sådana arrangemang som är nödvändiga för transportens genomförande. Merkostnad för medresenärs\* hemresa ersätts också.

Istället för hemtransport enligt ovan kan försäkringen ersätta kostnad för begravning på platsen. Ersättning lämnas med högst ett halvt basbelopp\*.



## 7.4.6 Nära anhörigs resa till svårt sjuk eller avliden

Blir den försäkrade sjuk eller råkar ut för olycksfallsskada\* utomlands, och läkare\* bedömer tillståndet som livshotande ersätter försäkringen nödvändig och skäligen kostnad för biljett och uppehålle för två närstående\* personers resa från Sverige och åter inklusive uppehålle. Resa från annat land än Sverige kan ersättas upp till vad det kostar att resa från Sverige och åter. Om tid finns bör bolagets medgivande inhämtas. Detsamma gäller om den försäkrade avlider utomlands och begravning äger rum på platsen.

## 7.4.7 Ny utresa eller ersättningsresa

När försäkrad tvingas avbryta resan tidigare än beräknat på grund av sjukdom\* eller olycksfallsskada\* och den försäkrade enligt läkares\* utlåtande inte kan utföra sitt arbete, lämnas ersättning för

- ersättarens reskostnad (tur och retur) om arbetsgivaren av affärsmässiga skäl måste ersätta den försäkrade med annan person,
- den försäkrades kostnad för ny utresa när hemtransport skett och denne ska återuppta sitt arbete efter tillfrisknande.

Reskostnad ska på förhand godkännas av bolaget.

## 7.4.8 Merkostnad för kost och logi

Försäkringen ersätter skälig merkostnad för kost och logi för den försäkrade och medresenärer\* på grund av akut sjukdom\* eller olycksfallsskada\*. Förutsättningen är att intyg från läkare\* visar att sjukdomen\* eller olycksfallsskadan\* medfört att restiden förlängts eller att den försäkrade tvingats ändra boendeform.

### Begränsning

Ersättning lämnas under längst 60 dagar från första läkarbesöket.

## 7.4.9 Intyg och andra handlingar

Ersättning lämnas för läkarintyg och andra handlingar som bolaget behöver.

## 7.5 Reseavbrott vid sjukdom och olycksfall

Försäkringen ersätter reseavbrott när den försäkrade blir akut sjuk eller råkar ut för olycksfallsskada\* och detta medför att den försäkrade

- sjukskrivs eller beordras stillhet på hotell eller motsvarande,
- blir inlagd på sjukhus eller
- får åka hem i förtid på grund av medicinska skäl och ersättare inte sänts ut eller den försäkrade inte återupptar sitt arbete på platsen.

Förutsättningen är att intyg från läkare\* visar att sjukdomen\* eller olycksfallsskadan\* medfört reseavbrott enligt ovan. På intyget ska framgå diagnos och dagen för första läkarbesöket. Som första sjukdag räknas dagen för första läkarbesöket.

Vid reseavbrott får arbetsgivaren ersättning med så stor del av reskostnaden som svarar mot förhållandet mellan antalet utnyttjade dagar och resans totala antal dagar enligt uppgjord resplan.

### Högsta ersättning

Högsta ersättning är ett halvt basbelopp\*.

## 7.6 Invaliditets- och dödsfallsersättning vid olycksfall

Försäkringen lämnar ersättning vid olycksfallsskada\* för medicinsk invaliditet, hjälpmedel, ärr samt dödsfall enligt avsnitten 7.6.1 - 7.6.4.

### Undantag

Försäkringen gäller inte för olycksfallsskada\*

- som inträffar vid och har direkt samband med deltagande i fallskärmshoppning, drak- och skärmflygning, bungi jump, off pist-skidåkning, bergsklättring, djuphavsdykning eller annan riskfylld aktivitet,
- vid sport- eller idrottstävling eller anordnad träning härför eller
- vid flygning om den försäkrade har eller utför uppdrag ombord på luftfartyget.

## Anmärkning

Särskilda bestämmelser gäller i område som drabbas av krig eller liknande händelse, se avsnitt 1.9.3 Krigsskador.

## Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet till följd av olycksfallsskada\* är det högsta belopp som betalas ut vid invaliditet, för hjälpmedel samt vid dödsfall.

Försäkringsbeloppet är

- vid medicinsk\* invaliditet ..... 20 basbelopp\*  
Försäkringsbeloppet minskas med 5 % då den försäkrade fyller 56 år och därefter varje år med ytterligare 5 %, dock lägst till ett basbelopp\*.
- för hjälpmedel ..... 1 basbelopp\*
- vid dödsfall ..... 2 basbelopp\*

Utbetalning från försäkringen grundas på det basbelopp\* som gäller när utbetalning görs.

## 7.6.1 Invaliditetsersättning – medicinsk invaliditet

Försäkringen lämnar ersättning för medicinsk\* invaliditet som uppkommer genom olycksfallsskada\* som har orsakat invaliditet inom tre år från tidpunkten för skadan.

### Invaliditetsgrad

Medicinsk\* invaliditet beräknas enligt ett branschgemensamt tabellverk som finns på [www.dina.se/medicinskatabellverk](http://www.dina.se/medicinskatabellverk). Vi tillämpar det tabellverk som är gällande vid utbetalningstillfället. Har genom samma olycksfallsskada\* uppkommit skador på flera kroppsdelar lämnas ersättning med högst 100 % invaliditetsgrad.

Den medicinska\* invaliditetsgraden grundas på av olycksfallet orsakade skador och symptom som objektivt kan fastställas. Kan förlorad kroppsdel ersättas av protes, bestäms invaliditetsgraden med hänsyn även till protesfunktionen.

Definitiv invaliditetsgrad ska om möjligt fastställas inom tre år från tidpunkten för olycksfallsskadan\* men kan uppskjutas så länge detta enligt medicinsk erfarenhet eller med hänsyn till rehabiliteringsmöjligheter är nödvändigt.

### Invaliditetsersättning

Invaliditetsersättning lämnas med så stor del av försäkringsbeloppet som svarar mot invaliditetsgraden vid den ålder den försäkrade hade vid tidpunkten för olycksfallsskadan\*.

### Rätten till invaliditetsersättning

Rätten till invaliditetsersättning inträder tidigast tolv månader från tidpunkten för olycksfallsskadan\*. Rätten till invaliditetsersättning kan dock inträda redan innan tolv månader om behandlingen är helt avslutad och den definitiva invaliditetsgraden kan fastställas.

Så snart den definitiva invaliditetsgraden fastställts utbetalas invaliditetsersättning.

Avlider den försäkrade innan rätten till invaliditetsersättning inträtt, utbetalas ingen ersättning.

Avlider den försäkrade sedan rätten till invaliditetsersättning inträtt, men innan utbetalning skett, lämnas ersättning med det belopp som svarar mot den definitiva invaliditetsgrad som redan fastställts eller som beräknas ha funnits vid dödsfallet.

Förmånstagare är, om inte annat förordnande skriftligen anmälts till bolaget, den försäkrades make, maka, sambo, registrerad partner och barn eller om sådana anhöriga saknas, arvingarna.

## 7.6.2 Hjälpmedel vid invaliditet

Utöver invaliditetsersättning lämnas även ersättning för hjälpmedel och andra åtgärder som läkare\* föreskriver som nödvändiga för att lindra invaliditetstillståndet.

Ersättning lämnas med högst försäkringsbeloppet för hjälpmedel, förutsatt att bolaget på förhand har godkänt utgifterna.

### Undantag

Ersättning lämnas inte för kostnad som kan ersättas från annat håll enligt lag, annan författning, konvention eller annan försäkring.

## 7.6.3 Ärrersättning

Vid olycksfallsskada\* som krävt läkarvård lämnas ersättning för ärr eller annan utseendemässig förändring när behandlingen är avslutad och ärr bedöms vara kvarstående för framtiden.

Ersättning lämnas tidigast tolv månader från tidpunkten för olycksfallsskadan\*.

Ersättningens storlek bedöms enligt bolagets ärrtabell som finns på [www.dina.se/arrrtabeller](http://www.dina.se/arrrtabeller). Bedömning av ersättningsnivån utgår ifrån var på kroppen ärr sitter och hur framträdande det är. Vi tillämpar den tabell som är gällande vid utbetalningstillfället.

## 7.6.4 Dödsfallsersättning

Vid olycksfallsskada\* som lett till att den försäkrade avlider inom tre år från tidpunkten för olycksfallet, lämnas ersättning med försäkringsbeloppet vid dödsfall.

Har invaliditetsersättning redan utbetalats för samma olycksfallsskada\* eller föreligger rätt till sådan ersättning men den ännu inte utbetalts, minskas dödsfallsersättningen med invaliditetsersättningen.

Förmånstagare är, om inte annat förordnande skriftligen anmälts till bolaget, den försäkrades make, maka, sambo, registrerad partner och barn eller om sådana anhöriga saknas, arvingarna.

## 7.7 Säkerhetsföreskrifter

Den försäkrade ska återvända till hemlandet i Norden\* för fortsatt behandling när SOS\* International eller bolaget begär detta.

### Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift

Har säkerhetsföreskrift inte följts görs ett avdrag med den merkostnad som uppstått till följd av att föreskriften inte följts.

Avdrag görs inte

- om det kan antas att skadan skulle ha inträffat även om föreskriften iakttagits,
- om den som haft att tillse att föreskriften iaktogs inte kan lastas för att den åsidosatts.

## 7.8 Skadeersättning

Ersättning lämnas för

- merkostnader enligt avsnitt 7.4
- reseavbrott enligt avsnitt 7.5
- beräknat skadebelopp\* enligt avsnitt 7.6

med avdrag för

- självrisk enligt avsnitt 7.4

och med hänsyn till

- högsta ersättning
- försäkringsbelopp enligt avsnitt 7.6
- eventuell påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrift enligt avsnitt 7.7

## 8. Definitioner

Under detta avsnitt finns de ord som i villkoren är markerade med asterisk (\*) beskrivna.

### Basbelopp

Med basbelopp avses det prisbasbelopp som fastställs enligt lagen om allmän försäkring och som gällde för det år skadan inträffade.

Självrisk uttryckt i basbelopp avrundas vid beräkningen nedåt till närmaste 100-tal kronor.

Andra belopp uttryckta i basbelopp avrundas uppåt till närmaste 100-tal kronor.

### Bostad

Med bostad avses den ordinarie bostad där den försäkrade normalt har sin dygnsvila.

Som tillfällig bostad räknas hotellrum, passagerarhytt eller liknande.

### Förstariskförsäkring

Försäkringen gäller med försäkringsbelopp, som utgör högsta gräns för skadeersättning. Försäkringsbeloppet beräknas med hänsyn till kostnad för återställande.

Se även definition av Högsta ersättning.

### Hemort

Med hemort avses den ort där den försäkrade har sin ordinarie bostad\*.

### Högsta ersättning

Försäkringen gäller med försäkringsbelopp, som utgör högsta gräns för skadeersättning, förstariskförsäkring\*.

Se även definition av förstariskförsäkring.

### Läkare

Med läkare avses läkare eller tandläkare som är behörig och som inte är jävig.

### Lösöre

Med lösöre avses lösa och flyttbara saker som

- möbler och husgeråd,
- hemelektronik med tillbehör,
- kläder, böcker och andra personliga tillhörigheter.

Vissa saker räknas dock aldrig till lösöre även om de är lösa och flyttbara. Detta gäller

- pengar\* och värdehandlingar\*,
- samlingar (mynt, sedlar, frimärken och medaljer med samlarvärde),
- garage, brygga och uthus som den försäkrade äger men som står på annans mark,
- fast inredning som den försäkrade äger i egen bostad och som enligt lag är lös egendom.

### Medicinsk invaliditet

Med medicinsk invaliditet avses för framtiden bestående nedsättning av den försäkrades kroppsfunktion. Nedsättningen ska vara orsakad av olycksfallsskada\*.

Som medicinsk invaliditet räknas även bestående värk, förlust av sinnesfunktion eller inre organ.

Det finns också något som heter "Förvärvsmässig invaliditet" som i stället bedömer invaliditetsgraden med hänsyn till nedsatt arbetsförmåga. När vi bestämmer invaliditetsgraden enligt denna försäkring, sker detta oberoende av i vilken grad din arbetsförmåga har nedsatts. Vi ersätter alltså enbart invaliditet enligt reglerna för medicinsk invaliditet.

### Medresenär

Med medresenär avses person som du bokat och avsett att tillbringa resan tillsammans med och som omfattas av denna försäkring.

## Norden

Med Norden avses Sverige, Norge, Danmark, Finland, Island och Färöarna.

## Närstående person

Med närstående person avses make/maka, registrerad partner, sambo, barn, barnbarn, syskon, föräldrar, far- och morföräldrar, svärföräldrar samt person som har vårdnad om någon inom denna krets.

## Olycksfallsskada

Med olycksfallsskada avses kroppsskada som drabbar den försäkrade ofrivilligt genom plötslig yttre händelse (olycksfall). Som olycksfallsskada räknas även förfrysning, värmeslag, solsting och smitta på grund av fästingbett samt total hälseneruptur (avsliten hälsena).

Med olycksfallsskada avses inte

- skada som uppkommit på grund av smitta genom bakterier, virus eller annat smittämne,
- skada som uppkommit genom användning av medicinska preparat eller genom ingrepp, behandling eller undersökning som inte föranletts av olycksfallsskada\* som omfattas av denna försäkring,
- sådant tillstånd som även om det konstaterats efter en olycksfallsskada enligt medicinsk erfarenhet inte kan anses bero på olycksfallet utan på sjukdom\*, lyte, sjukliga förändringar eller på att den försäkrade varit i sådant sinness tillstånd som avses i 30 kap 6 § i brottsbalken,
- skada där den skadevällande händelsen föranletts av att den försäkrade var sinnessjuk.

## Pengar och värdehandlingar

Med pengar och värdehandlingar avses

- pengar och gällande frimärken,
- aktier, obligationer, kuponger, lottsedlar med vinst, växlar, checkar, försäljningsnotor och andra fordringsbevis.

## Privatperson

Med försäkrad i egenskap av privatperson avses att försäkringen inte gäller vid händelser som har samband med den försäkrades yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet.

## Rån

Med rån avses tillgrepp genom våld på person eller användande av hot som innebär trängande fara. Häri innefattas även lindrigare våld på person förutsatt att våldet och tillgreppet omedelbart uppfattas av den som utsatts för våldet, att denne gjort vad som rimligen kan begäras för att hindra eller minska skadan och att händelsen kan styrkas genom tillförlitlig utredning.

## Sjukdom

Med sjukdom avses en sådan försämring av hälsotillståndet som inte är att betrakta som olycksfallsskada\*.

## Skadebelopp

Med skadebelopp avses det belopp till vilket vi värderat skadan.

## SOS International

SOS International är en organisation som finns i Köpenhamn. Vid behov av akut vård kan SOS ställa betalningsgaranti till läkare\* och sjukhus. Hemtransport till hemlandet på grund av medicinska skäl kan också ordnas av SOS. SOS prövar nödvändigheten och skäligheten av behov och kostnader.

Ytterligare information finns under villkorets avsnitt "Några ord om din försäkring" – "Om skada inträffar" som finns först i villkoret.

## Stöldbegärlig egendom

Med stöldbegärlig egendom avses följande egendom

- föremål helt eller delvis av ädelmetall, äkta pärlor och ädelstenar,
- antikviteter, konstverk och äkta mattor,
- ur avsedda att bäras,
- dator med tillhörande utrustning samt delar till sådan egendom och programvara (som tillhörande utrustning avses även digital kamerautrustning samt datavideoprojektor och liknande egendom),
- stillbildskameror med tillbehör samt projektorer,
- inspelnings-, avspelnings- och redigeringsutrustning för ljud och/eller bild (exempelvis kameror, projektorer, radio-, video- och TV-apparater med tillhörande utrustning, satellitmottagare samt band och skivor),
- kikare och liknande optik,
- elektronisk kommunikationsutrustning (exempelvis mobiltelefoner och faxar),
- pälsar och pälsverk samt därför avsedda beredda och oberedda skinn,
- tobak, vin och sprit.

## Tandläkare

Se under läkare.

## Tjänsteresa

Med tjänsteresa avses resa som utförs på uppdrag av och/eller bekostas av arbetsgivare eller uppdragsgivare. Tjänsteresan ska företas i tjänsten och ha samband med tjänst eller förvärvsverksamhet och sker utanför såväl hemorten\* som arbetsorten. Resa mellan bostad\* och tjänsteställe\* är inte tjänsteresa.

Tjänsteresa är påbörjad när den försäkrade lämnar bostad\* eller tjänsteställe\* och upphör i och med att den försäkrade återkommer till någon av dessa platser.

I de fall den försäkrade saknar tjänsteställe\* som kan anses vara en naturlig utgångspunkt för tjänsteresa och regelmässigt utför sitt dagliga arbete på olika arbetsplatser är den försäkrades vanliga resor inte att anse som tjänsteresa. Exempel på resa som inte är tjänsteresa är resa som vanligen utförs av anläggningsarbetare, chaufför, montör, reparatör, brevbärare, personal från uthyrningsföretag, veckopendlare med flera. Resa som inte tillhör den vanliga rutinen exempelvis resa till konferens eller utbildning är tjänsteresa.

## Tjänsteställe

Med tjänsteställe avses den plats där den försäkrade utför huvuddelen av sitt arbete och där denne normalt arbetat flest dagar. Om arbetet utförs på olika arbetsplatser som växlar är tjänstestället den plats där den försäkrade hämtar och lämnar arbetsmaterial eller förbereder och avslutar sina arbetsuppgifter.

## Tjänsteärende

Med tjänsteärende avses resa som utförs på uppdrag av och/eller bekostas av arbetsgivare eller uppdragsgivare. Tjänsteärendet ska företas i tjänsten och ha samband med tjänst eller förvärvsverksamhet. Resa mellan bostad\* och tjänsteställe\* är inte tjänsteärende.

Tjänsteärende är påbörjat när den försäkrade lämnar bostad\* eller tjänsteställe\* och upphör i och med att den försäkrade återkommer till någon av dessa platser.

## Värdehandling

Se under Pengar och värdehandlingar.

## Överfall

Med överfall avses att våld utövats på person.